

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/202123,Wydawnictwo-IPN-poleca.html>
27.02.2026, 02:26

[Następny](#)

[Powrót](#)

Wydawnictwo IPN poleca

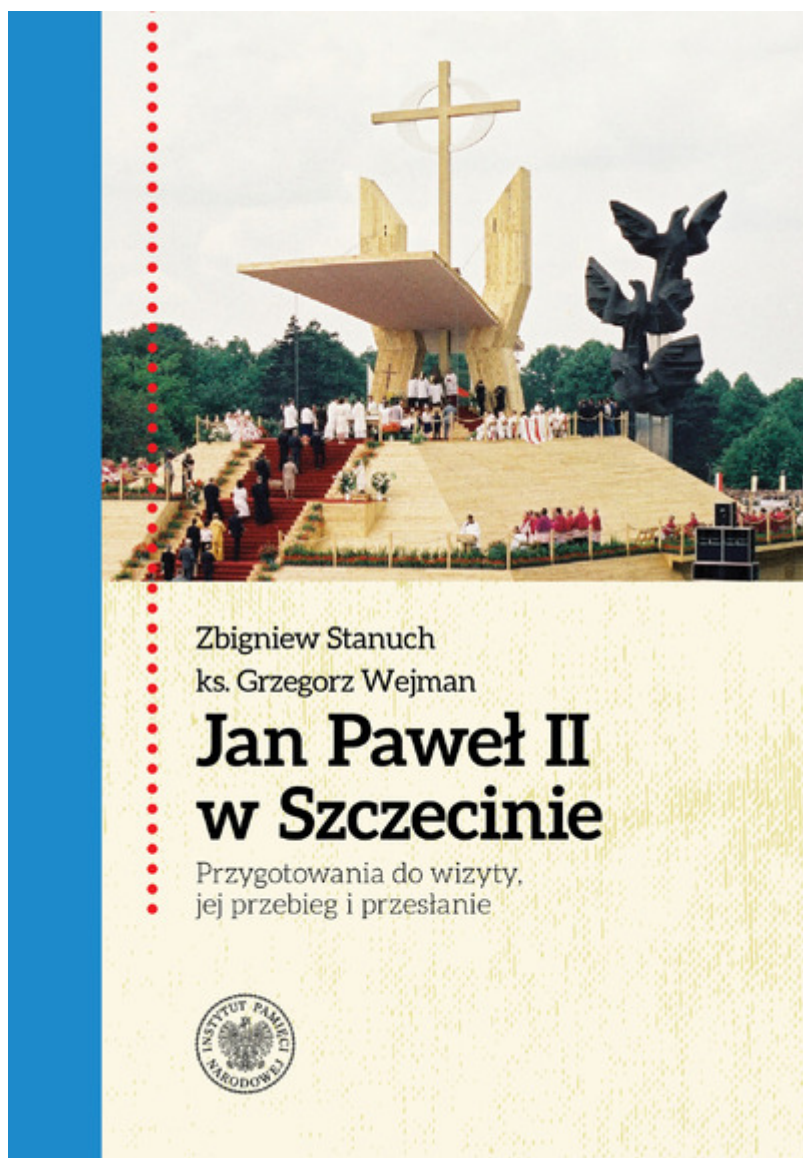
W czerwcu 2024 r. Wydawnictwo IPN poleca publikację:

01.06.2024

[Zygmunt Jasiński, *Raz na wodzie, raz pod wodą. Wspomnienia \(1930-1961\)*, wstęp, przypisy i opracowanie merytoryczne Mariusz Borowiak, Warszawa 2024, 520 s., ISBN 978-83-8229-975-5](#)

Wspomnienia komandora Zygmunta Jasińskiego (1906–1990) obejmują trzy dekady istnienia polskiej Marynarki Wojennej oraz okres powojennej odbudowy przemysłu stocznioowego produkującego na jej potrzeby. Opowieść byłego podwodniaka – barwna, pełna anegdot i humoru – pozwala śledzić losy oficera mechanika Marynarki Wojennej, począwszy od kształcenia podchorążackiego aż po fotel dyrektora stoczni.

[Zbigniew Stanuch, ks. Grzegorz Wejman, *Jan Paweł II w Szczecinie. Przygotowania do wizyty, jej przebieg i przesłanie*, Szczecin-Warszawa 2024, 224 s. + 24 s. wkł. zdj., ISBN 978-83-8229-899-4](#)

TEKST BIOGRAMU

Marek Gałęzowski

„Tam, gdzie
największe niebezpieczeństwo,
szedł pierwszy”

Sylwetki Żydów – uczestników walk o niepodległość
i granice Polski w latach 1914–1921

[Marek Gałęzowski, „Tam, gdzie największe niebezpieczeństwo, szedł pierwszy”. Sylwetki Żydów – uczestników walk o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921, Warszawa 2024, 296 s., ISBN 978-83-8229-121-6](#)

W książce upamiętniono sylwetki kilkudziesięciu polskich Żydów, uczestników zmagania o granice Rzeczypospolitej w latach 1918–1921, niekiedy także walk o niepodległość w Legionach i w Polskiej Organizacji Wojskowej. Część spośród nich poległa w obronie Lwowa i w wojnie z bolszewikami. Większość pozostałych zginęła w czasie II wojny światowej w Zagładzie dokonanej przez Niemców na okupowanych ziemiach Polski, inni – z wyroku totalitaryzmu komunistycznego, jak kapitan Karol Katz, kawaler Virtuti Militari, o którym pisano: „Tam, gdzie największe niebezpieczeństwo, szedł pierwszy”. Wszyscy byli częścią wielonarodowego i wielokulturowego społeczeństwa polskiego i w przeważającej większości przynależeli do jego elity inteligenckiej. Zaangażowani w odbudowę państwa polskiego, wyróżniali się poczuciem obowiązku, zwykle naznaczonym odwagą i poświęceniem. Dlatego ich biografie należy zachować w narodowej pamięci, świadcząc w ten sposób, że „Polska nigdy o swych Żydach zapomnieć nie będzie mogła, że pozostaną oni choćby w postaci legendy – bolesnej, tragicznej, niedającej się wyrwać z rzeczywistości polskiej”.

Znani – nieznani

Polska emigracja niepodległościowa
1939–1990

[*Znani - nieznani. Polska emigracja niepodległościowa 1939-1990, red. Jerzy Autuchiewicz, Diana Maksimiuk, Białystok-Warszawa 2024, 424 s., ISBN 978-83-8229-964-9*](#)

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Uchodźstwo, emigracja niepodległościowa 1939-1990”.

Seria wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, tom 63

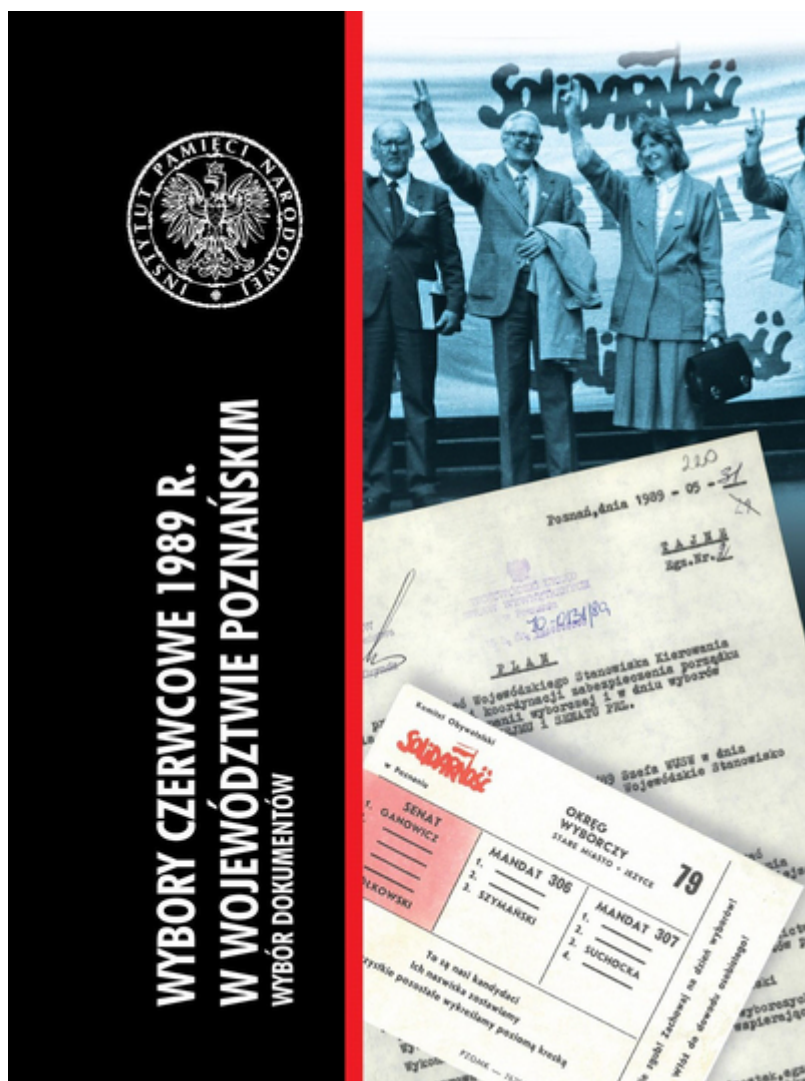
Pokonferencyjny tom studiów. Książka zawiera artykuły poświęcone instytucjom oraz postaciom, które poprzez swoją działalność wpisały się w dzieje polskiej emigracji niepodległościowej 1939-1990. Mimo istotnego oddziaływania zarówno na życie w kraju, jak i na samą emigrację, ich dorobek pozostaje nieznany bądź niedoceniany.

[Teresa Ewa Opoka, *Na ścieżkach zdrowia*, Warszawa 2019, 280 s., ISBN: 978-83-8098-591-9](#)

W czerwcu 1976 r. w Radomiu doszło do demonstracji, zakończonych starciami z MO i dramatycznymi walkami ulicznymi. Wszystko zaczęło się od ogłoszenia podwyżek cen żywności przez premiera Piotra Jaroszewicza 24 czerwca 1976 r. Na drugi dzień rozpoczęły się strajki w wielu zakładach przemysłowych na terenie całego kraju. W Radomiu strajk zaczął się w Zakładach Metalowych im. Waltera na wydziale P-6. Około ósmej rano robotnicy opuścili miejsca pracy, przez mniej więcej 40 minut naradzali się na dziedzińcu, a następnie ruszyli do innych fabryk, nawołując ich załogi do marszu pod Komitet Wojewódzki PZPR.

W książce dziewięciu uczestników tych wydarzeń dzieli się swoimi wspomnieniami. Historię nieżyjących już Stanisława Nowakowskiego, Marka Wołowca i Jana Sadowskiego przedstawiają ich bliscy. W relacjach to, co osobiste, miesza się z tym, co należy do przestrzeni publicznej. Przeszłość łączy się z teraźniejszością, a historia bawi się z ludźmi jak marionetkami, nie tylko w momencie „dziania się” znaczących wydarzeń, lecz także po upływie wielu lat. Ciężar pamięci jest nieznośny, pragnienie by zapomnieć – niemożliwe do spełnienia.

[*Wybory czerwcowe 1989 r. w województwie poznańskim. Wybór dokumentów, wstęp i red. Łukasz Komorowski, wybór i oprac. dokumentów Hanna Budzyńska, Anna Chmielewska-Metka, Radosław Czajkowski, Paweł Drzymała, Łukasz Komorowski, Poznań-Warszawa 2021, 448 s., ISBN 978-83-8229-094-3*](#)

Seria „Studia i Materiały Poznańskiego IPN”. Tom L

Wybory parlamentarne, które odbyły się w czerwcu 1989 r., są jednym z najważniejszych wydarzeń w najnowszej historii Polski. Książka zawiera dokumenty z województwa poznańskiego, ukazano to wydarzenie z trzech perspektyw: Służby Bezpieczeństwa, Komitetu Wojewódzkiego PZPR oraz lokalnej opozycji skupionej wokół Komitetu Obywatelskiego „Solidarności” w Poznaniu.

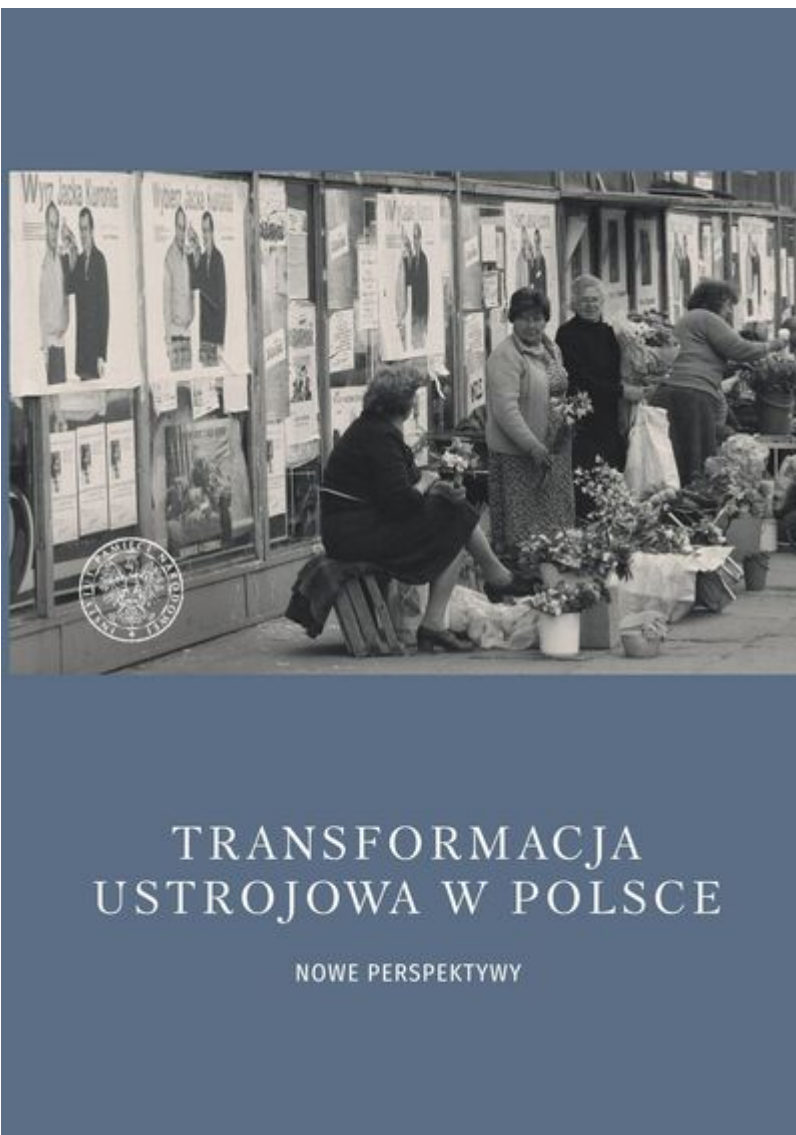
Publikacja przygotowana w ramach prac naukowo-badawczych Oddziałowego Archiwum IPN w Poznaniu.

[*Koniec pewnej epoki. Wybory parlamentarne 1989 roku w województwie szczecińskim w dokumentach, wstęp, wybór i opracowanie Artur Kubaj, Warszawa-Szczecin 2010, 424 s. + wkł. zdj. 24 s. \(seria „Dokumenty”, t. 43\)*](#)

[Wersja elektroniczna w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)

Wydarzenia związane z upadkiem rządów komunistycznych w Polsce, czyli wyborami czerwcowymi 1989 r., są ilustracją końca pewnej epoki. Wyniki wyborów do Sejmu i Senatu PRL otworzyły drogę dotychczasowej opozycji skupionej wokół „Solidarności” do sformowania rządu. W niniejszym tomie zawarte zostały dokumenty, które przybliżają przebieg procesu wyborczego z czerwca 1989 r. w województwie szczecińskim, dotychczas słabiej udokumentowanego źródłowo. Przedstawiają one specyficzną rywalizację o mandaty parlamentarne zarówno kandydatów „Solidarności”, jak i kandydatów Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ze szczególnym uwzględnieniem roli Służby Bezpieczeństwa w tych wydarzeniach.

[*Transformacja ustrojowa w Polsce. Nowe perspektywy*, red. Michał Przeperski, Daniel Wicenty, Gdańsk-Warszawa 2022, 440 s., ISBN 978-83-8229-626-6](#)

Seria „Publikacje gdańskiego oddziału IPN”, tom 86

Transformację ustrojową w Polsce należy rozpatrywać nie tylko jako fenomen historyczny, lecz także jako proces przebiegający w sferze społecznej, politycznej czy ekonomicznej. Dla jej badaczy podejście interdyscyplinarne jest nie tyle szansą, ile koniecznością. Niniejszy tom zawiera analizy prozopograficzne, politologiczne, historiograficzne, filozoficzne czy socjologiczne tego zjawiska. Każdy artykuł stanowi próbę spojrzenia na wydarzenia i procesy rozgrywające się w dziedzinie władzy, życia społecznego i gospodarczego oraz w służbach specjalnych z nowej perspektywy. Z całości wyłania się obraz współistnienia zjawisk zasadniczo sprzecznych – ciągłości i zerwania, podmiotowości i uprzedmiotowienia oraz unikalności i uniwersalności.

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Transformacja ustrojowa PRL”.

Jan RULEWSKI

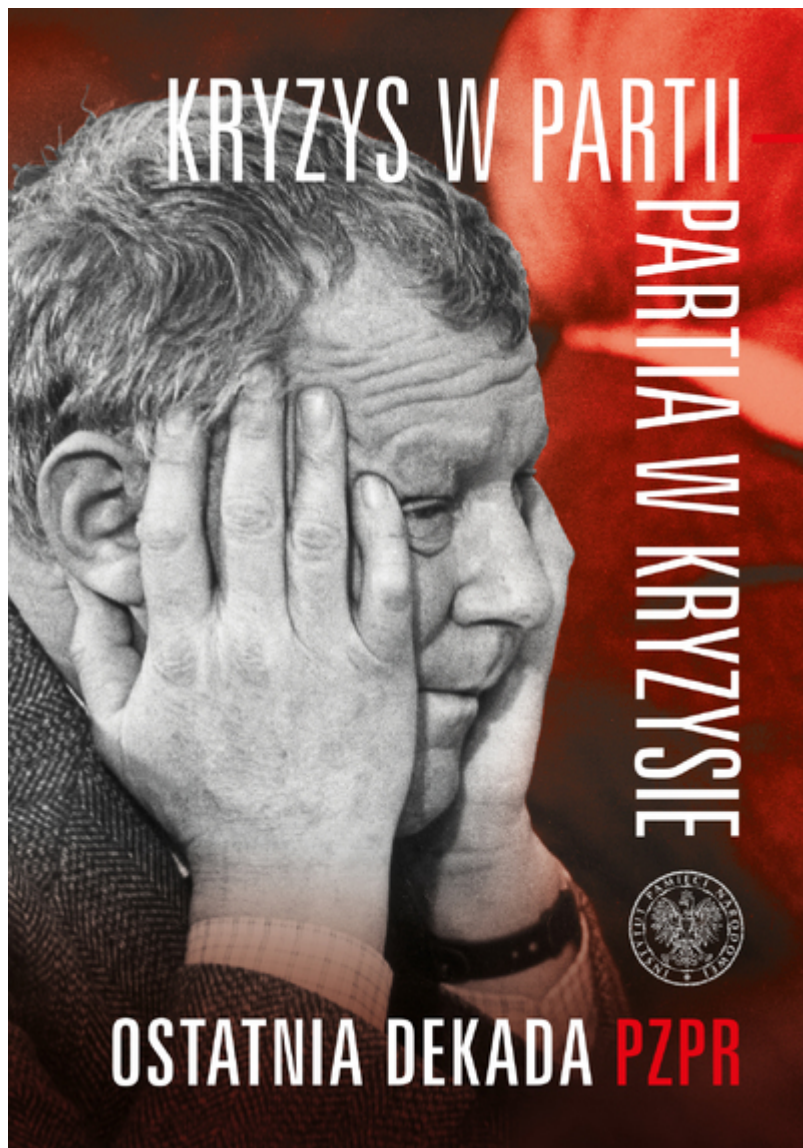
WYSOKA TEMPERATURA

Od wolności do wolności 1980–1990

[Jan Rulewski, *Wysoka temperatura. Od wolności do wolności 1980-1990*, oprac. naukowe Jan Olszok, Warszawa 2021, 344 s., ISBN 978-83-8229-107-0](#)

Jan Rulewski w czasach PRL był więźniem politycznym i jednym z liderów „Solidarności”, a w wolnej Polsce posłem na sejm i senatorem. „Wysoka temperatura....” to autobiograficzna opowieść dotycząca jego politycznego zaangażowania.

[Kryzys w partii - partia w kryzysie. Ostatnia dekada PZPR, red. Tomasz Kozłowski, Michał Siedziako, Warszawa 2023, 464 s., ISBN 978-83-8229-648-8](#)

Lata osiemdziesiąte były dla Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej czasem permanentnego kryzysu. Jego finał stanowiło wezwanie Mieczysława F. Rakowskiego - „Sztandar wyprowadzić” - i samorozwiązanie partii na jej ostatnim zjeździe w styczniu 1990 r. Teksty zgromadzone w prezentowanym tomie pomagają zrozumieć, co doprowadziło do jej ostatecznego upadku.

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN: *Ruch komunistyczny i aparat władzy*.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Polecamy